

Teknik Servis Bülteni

Araçlarda Çekme Şikayetini Ele Alma

Araçlarda Çekme Nedir?

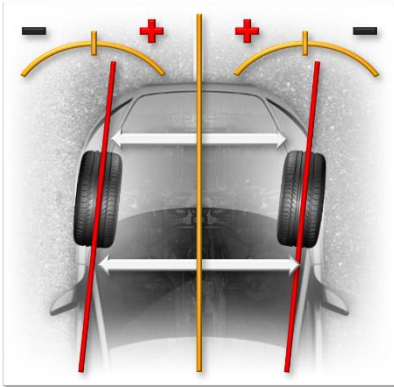
Tekerlekler aracın hareket etmesini, manevra yapabilmesini sağlayan dinamik parçalardır ve direksiyon hareketleri ile aracın yön değiştirmesini sağlarlar. Zaman zaman direksiyon bırakıldığında, araçta sağa veya sola doğru gitme isteği oluşur. Bu duruma **çekme** denir. Çekmenin oluşmasına neden olabilecek birçok etken vardır.

- Araçtaki dengesiz yük dağılımı
- Araç mekanik ayarlarının bozuk olması
- Aynı akstaki lastiklerin ebat, desen ve diğer özelliklerinin aynı olmaması(SSR, FR XL vb)
- Lastik hava basınçlarındaki farklılıklar
- Tekerleklerin balanssız olması
- Yol yüzeyinin eğimli olması
- Lastiklere uygulanan kötü tamirden dolayı hasar alması ve yapısının bozulması
- Uygun olmayan jant ve lastik kullanımı
- Hatalı montaj

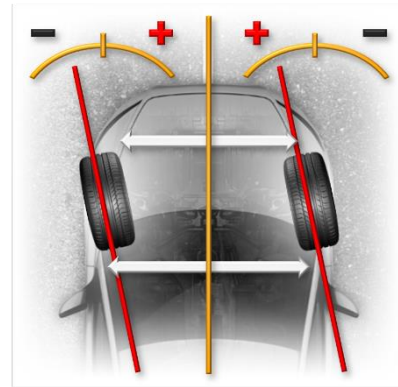
Yukarıdaki etkenler tekerlek üzerinde farklı kuvvetler ortaya çıkarabilir ve aracın hareket yönünü değiştirebilir.

Aynı aksta bulunan lastik ve jant kombinasyonunda sağ ve sol tekerleklerde yapılan farklı bir uygulama, aksta eşitsizlik yaratacağı için aracın hareket yönünü değiştirebilir. Örneğin lastiklerden birine 30 psi, diğerine 35 psi hava basıncı uygulandığında araçta çekme görülmesi muhtemeldir.

Aşağıdaki görsellerde ise araç direksiyonu düz iken tekerleklerine etki eden kuvvetlerden ötürü farklı yönlerde gitme isteği görülmektedir.

Sağ tarafa doğru harekete meyilli

Sol tarafa doğru harekete meyilli

Tespit ve Çözüm

Öncelikle araç sürücüsünden şikayet hakkında bilgiler alınmalıdır. Örnek olarak aşağıdaki sorular araç sürücüsüne yöneltebilir.

- 1- Hangi şartlar altında çekme şikayeti ile karşılaşıyor? (yol şartları, hızlanma ya da yavaşlama esnasında, araç yüklü iken vs)
- 2- Aracın ön düzen, aks ve süspansiyon ayarlarını en son ne zaman ölçtürdü?
- 3- Lastikleri ne zaman değiştirdi ve ne kadar süredir aracında çekme şikayeti mevcut?

Bu sorulara verilen cevaplar doğrultusunda şikayeti daha iyi kavramak için yol testine çıkılması gerekebilir. Aşağıda olası çekme şikayetine sebebiyet verebilecek ve teste çıkılmadan önce incelenmesi /düzeltmesi gereken parametreler paylaşılmıştır.

Yol testi öncesinde aşağıdaki hususlar kontrol edilmelidir, varsa ilgili sorun giderilmelidir.

- ✓ Lastiklerin hepsinin ebat, desen, yük ve hız indeksleri ve diğer özellikleri aynı olmalıdır.
- ✓ Lastikler araç üreticisinin önermiş olduğu, özellik ve yapıda olmalıdır (SSR, FR, XL vs.).
- ✓ Jantlar orijinal ölçüde ve lastik ile uyumlu olmalıdır.
- ✓ Lastiklerin yanak, damak ve sırtında hasar olmamalıdır.
- ✓ Lastiklerin sırtında düzensiz aşınma olmamalıdır.
- ✓ Lastiklerde herhangi bir yama / tamir olmamalıdır.
- ✓ Treyler veya römork takılı olmamalıdır.
- ✓ Araç yüklü olmamalıdır.
- ✓ Aynı aks üzerindeki lastiklerin hava basıncı farkı 5%'den fazla olmamalıdır.
- ✓ Aracın şasi ve mekanik aksamı sağlam olmalıdır.

Test güzergahı belirlenirken; yolun eğimli, virajlı olmaması, yol yüzeyinin olabildiğince pürüzsüz olması tercih edilmelidir. Gerekli olduğu takdirde hızlanma ve frenleme yapılacağı için gerekli güvenlik önlemlerinin alınmış olması gerekir.

